

РЕШЕНИЕ

№ 4339

гр. София, 11.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 85 СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ДЕСИСЛАВА Г. ИВАНОВА
ТОШЕВА**

при участието на секретаря **НАДЕЖДА АЛ. ИВАНОВА**
като разгледа докладваното от **ДЕСИСЛАВА Г. ИВАНОВА ТОШЕВА**
Гражданско дело № 20231110157251 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искова молба на И. Т. Н. срещу „*****“, с която са предявени отрицателни установителни искове с правно основание чл. 439 ГПК за признаване за установено, че ответникът няма право на принудително изпълнение срещу ищеца за следните суми, за които е издаден изпълнителен лист на 14.11.2011 г. по ч. гр. д. № 583/2011 г. по описа на РС – „*****“, и се води изп. д. № 3894/2021 г. по описа на ЧСИ Галин Костов, с рег. № 924, с район на действие СГС, а именно: 15 324.88 лв. – главница, ведно със законната лихва от 11.11.2011 г. до окончателното плащане; 5 874.76 лв. – лихва до 10.11.2011 г.; 1 075.18 лв. – разноски. Претендират се разноските по делото.

Ищецът твърди, че въз основа на изпълнителния лист по молба на вискателя е образувано изп. д. № 2680/2012 г. по описа на ЧСИ „*****“, преобразувано като изп. д. № 3894/2021 г. по описа на ЧСИ Галин Костов. Излага, че последното изпълнително действие, прекъсващо давността, е извършено на 09.04.2014 г., поради което изпълнителното производство е прекратено по право на 10.04.2016 г., а последващите изпълнителни действия не са годни да прекъснат давността и тя е изтекла на 10.04.2019 г.

В отговора на исковата молба ответникът оспорва предявените искове. Сочи, че до 26.06.2015 г. погасителната давност не е текла, а след това е прекъсвана многократно с поискани и извършвани изпълнителни действия, както и с постъпили плащания. Изтъква, че за времето на извънредното положение давността е била спряна, както и че тя е спряна в хода на настоящото производство. Моли за отхвърляне на исковете. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства по вътрешно убеждение и обсъди доводите на страните и с оглед разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, приема от фактическа и правна страна следното:

Предявени са отрицателни установителни искове с правно основание чл. 439 ГПК. Те

са насочени към установяване незаконосъобразност на принудителното изпълнение срещу ищеца поради изтичане на погасителната давност за сумите, за които е издаден изпълнителен лист.

При предявени иски с правна квалификация чл. 439 ГПК е достатъчно ищецът да обоснове правния си интерес от търсеното установяване като предпоставка за допустимост на исковите, а в тежест на ответника е да докаже, че притежава право на принудително изпълнение срещу него за вземанията – предмет на изпълнителния лист. Последното в случая предполага ответникът да установи наличието на основания за спиране и/или прекъсване на погасителната давност.

В случая с Определение № 46100/29.12.2023 г. е обявено за безспорно, че срещу ищеца се води изп. д. № 3894/2021 г. по описа на ЧСИ Галин Костов, с рег. № 924, с район на действие СГС, въз основа на изпълнителен лист от 14.11.2011 г. по ч. гр. д. № 583/2011 г. по описа на РС – *****, за процесните вземания.

Видно е от изпълнителния лист, че той е издаден въз основа на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 ГПК. Заповедта е връчена на ищеца заедно с поканата за доброволно изпълнение на 25.10.2013 г. Страните не спорят, че не е провеждано исково производство по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК, респ. че заповедта е влязла в законна сила.

Предвид наличието на изпълнителен лист в полза на ответника за процесните суми, издаден въз основа на влязла в законна сила заповед по чл. 417 ГПК, и с оглед релевираното с исковата молба възражение за давност съдът намира, че предявените иски са процесуално допустими, защото давността не се прилага служебно, а е необходимо длъжникът да направи изрично волеизявление, с което да се позове на изтеклата давност. Съгласно чл. 433, ал. 1, т. 7 ГПК изпълнителното производство се прекратява с постановление, когато бъде представено влязло в сила съдебно решение, с което е уважен иск по чл. 439 ГПК, т. е. признато е за установено, че не са налице материалноправните предпоставки за законност на изпълнителния процес, включително поради погасяване на задълженията по давност. Единственият способ за защита на длъжника в хипотезата на поддържано твърдение за изтекла погасителна давност по отношение на вземанията, които са предмет на изпълнително производство, е предявяването на иск по чл. 439 ГПК преди да е приключило принудителното събиране на вземанията. От изложеното следва, че ищецът има правен интерес от предявените отрицателни установителни иски.

Щом за процесните вземания на ответника е налице влязла в законна сила заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК, приложима по отношение на тях е 5-годишната давност. В тази връзка съдът се позовава на Решение № 3/04.02.2022 г. по гр. д. № 1722/2021 г. по описа на ВКС, IV ГО, в което е прието следното: „Чл. 117, ал. 2 ЗЗД се прилага, когато вземането е определено по основание и размер с влязло в сила решение, така и когато е определено по основание и размер с влязла в сила заповед за изпълнение. Корективното тълкуване на чл. 117, ал. 2 ЗЗД налага променената правна рамка след влизане в сила на разпоредбата. Така както длъжникът не може да оспорва вземането, установено с влязло в сила решение, поради факт, настъпил до съдебното дирене в производството, по което решението е постановено, така длъжникът не може да оспорва вземането, установено с влязлата в сила заповед за изпълнение, поради факт, настъпил до изтичането на срока по чл. 414, ал. 2 ГПК“. В Определение № 214/15.05.2018 г. по ч. гр. д. № 1528/2018 г. на ВКС, IV ГО, изрично е прието следното: „Влязлата в сила заповед за изпълнение формира сила на пресъдено нещо и установява с обвързваща страните сила, че вземането съществува към момента на изтичането на срока за подаване на възражение“. Настоящият съдебен състав изцяло споделя горното становище на върховната съдебна инстанция, поради което приема, че за процесните вземания приложение намира разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД и срокът на новата давност е 5 години, като техният характер е без значение, след като в случая те са установени с правораздавателен акт, ползващ се със сила на пресъдено нещо – влязла в сила

заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК, която е задължителна за всички съдилища, учреждения и общини по отношение на установеното със заповедта правно положение /чл. 297 ГПК/, и със забрана за пререшаване на въпроса, отнасящ се до него, освен в случаите, когато законът разпорежда друго /чл. 299 ГПК/.

Съгласно ТР № 3/28.03.2023 г. по тълк. д. № 3/2020 г. на ОСГТК на ВКС „Погасителната давност не тече, докато трае изпълнителният процес относно вземането по изпълнителни дела, образувани до приемането на 26.06.2015 г. на ТР № 2/26.06.2015 г. по т. д. № 2/2013 г., ОСГТК, ВКС“, като в мотивите е прието следното: „За тях давността е започнала да тече от 26.06.2015 г., от когато е обявено за загубило сила ППВС № 3/1980 г.“. В случая въз основа на изпълнителния лист е образувано изп. д. № 20128610402680 по описа на ЧСИ *****, с рег. № 861 в КЧСИ, с район на действие СГС. То е заведено преди приемането на ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, от което следва, че давността за вземанията по изпълнителния лист е започнала да тече от 26.06.2015 г., което прави безпредметно обсъждането на извършените преди това изпълнителни действия.

След горепосочената дата се прилага т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 г. по описа на ВКС, ОСГТК, според която: „Когато вискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК /чл. 330, ал. 1, б. „д“ ГПК отм./, нова погасителна давност за вземането започва да тече от датата, на която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие.“. В мотивите е прието следното: „В изпълнителното производство за събиране на парични вземания може да бъдат приложени различни изпълнителни способи, като бъдат осребрени множество вещи, както и да бъдат събрани множество вземания на длъжника от трети задължени лица. Прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ /независимо от това дали прилагането му е поискано от вискателя и или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане от вискателя съгласно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ/: насочването на изпълнението чрез налагане на заповест или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насочването и извършването на продан и т.н. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица. Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др.“. В мотивите към същото тълкувателно решение е посочено също така, че искането да бъде приложен определен изпълнителен способ, както и в хипотезата на възлагане по чл. 18 ЗЧСИ, прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи. В изпълнителния процес давността се прекъсва с предприемането на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, което изгражда съответния изпълнителен способ, и поради това висиящността му е нужно да се поддържа чрез действията на вискателя – искане за извършване на действия, изграждащи динамичния фактически състав на посочения от него и предвиден в закона способ, вкл. за повтаряне на неуспешните изпълнителни действия или за прилагане на нови изпълнителни способи.

В случая след 26.06.2015 г. давността по изп. д. № 20128610402680 по описа на ЧСИ *****, е прекъсната с: насочването на изпълнението чрез налагане на заповест върху трудовото и всяко друго възнаграждение на длъжника, получавано от „ИСС Фасилити Сървисиз“ ЕООД, за което е съставено заповорно съобщение от 11.01.2017 г.; насочването на изпълнението чрез налагане на заповест върху трудовото и всяко друго възнаграждение на

длъжника, получавано от *****, за което е съставено запорно съобщение от 06.12.2017 г., както и с постъпленията на парични суми по изпълнителното дело въз основа на този запор на 21.08.2018 г., 10.10.2018 г., 08.11.2018 г., 14.12.2018 г., 21.12.2018 г., 15.02.2019 г., 07.03.2019 г., 05.04.2019 г., 25.04.2019 г., 05.06.2019 г., 15.07.2019 г., 12.08.2019 г., 12.09.2019 г., 16.10.2019 г., 07.11.2019 г., 16.12.2019 г., 17.01.2020 г., 20.02.2020 г., 05.03.2020 г., 08.04.2020 г., 14.05.2020 г., 10.06.2020 г., 28.07.2020 г., 17.08.2020 г., 09.09.2020 г., 15.10.2020 г., 17.11.2020 г., 11.12.2020 г., 23.12.2020 г., 05.03.2021 г., 11.03.2021 г., 05.04.2021 г., 28.04.2021 г., 09.06.2021 г., 05.07.2021 г., 30.07.2021 г., 26.08.2021 г., 28.09.2021 г., 01.11.2021 г.

Съдът намира, че с всеки от наложените от ЧСИ ***** запори върху вземания на длъжника давността е прекъсвана, защото налагането на запор в изпълнително производство съставлява насочване на изпълнението върху отделен имуществен обект на длъжника. То прекъсва давността, тъй като с него започва да се осъществява принудата в изпълнителния процес – длъжникът започва да търпи ограничение в правната си сфера. Обстоятелството дали наложените запори са постигнали целения резултат е без значение за прекъсването на давността. В тази връзка съдът съобрази, че съгласно т. 5 от ТР № 3/10.10.2017 г. по тълк. д. № 3/2015 г. на ВКС, ОСГТК: „Изпращането на запорно съобщение до банка в хипотезата, при която съдебният изпълнител е получил на основание чл. 508, ал. 1 ГПК отговор, че длъжникът няма сметка в съответната банка, представлява действие по налагане на запор, но длъжникът не отговаря за разносните по извършването му и те остават за сметка на вискателя“, а в мотивите е прието следното: „Запорът се счита наложен само с разпореждането на съдебния изпълнител и с получаване на запорното съобщение от третото задължено лице, което е видно от изричните разпоредби на чл. 450, ал. 3 и чл. 507 ГПК по отношение на момента, от който запорът поражда действие, като законът не свързва това действие със съществуването на вземането. Последното не е част от фактическия състав по налагането на запора, а е от значение за това дали той може да доведе до предвидените в закона последици и да послужи за удовлетворяване на вискателя или не... От значение за определяне на вида на действието е материализираното в него изявление на съдебния изпълнител, а не дали са настъпили свързаните с това изявление правни последици“.

В случая в резултат на един от наложените запори – този върху трудовото възнаграждение, получавано от *****, по изпълнителното дело на ЧСИ ***** са постъпвали парични суми от третото задължено лице. Съдът намира, че всяко постъпление на суми в резултат на изпълнителни действия, изграждащи изпълнителния способ, е реализиране на изпълнителния способ и прекъсва погасителната давност. За вискателя при такава хипотеза не съществува необходимост да предприема други изпълнителни действия, защото вече предприетите такива водят до удовлетворяване вземанията му. Всяко постъпление е реализиране на способа и има за последица поддържането на висящността на изпълнителния процес и съответно е факт, който прекъсва погасителната давност. Предвид изложеното съдът счита, че след 06.12.2017 г. давността е прекъсната с постъплението въз основа на този запор на 21.08.2018 г., както и е прекъсвана последователно във времето с всяко постъпление въз основа на него, последното от които е на 01.11.2021 г. Поддържането на висящността на изпълнителния процес по горепосочения начин обосновава извод, че вискателят е предприемал активно поведение от естество да прекъсне погасителната давност. Да се приеме, че въпреки периодичните плащания по изпълнителното дело от трето лице в изпълнение на наложения запор вискателят следва през периода на тези плащания да предприема други изпълнителни действия, за да прекъсне погасителната давност, би било в противоречие с принципите, на които е изграден институтът на погасителната давност. Той е неблагоприятна последица от бездействието на кредитора за събиране на вземането му, което съдът приема, че не е налице тогава, когато вследствие на предприето действие по изпълнителното дело постъпват средства за удовлетворяване на вземанията на кредитора.

Без значение е дали което и да е от изпълнителните действия са поискани и извършени преди или след изтичане на повече от 2 години от предходното изпълнително действие, годно да прекъсне давността. В тази връзка съдът съобрази дадените с Решение № 37/24.02.2021 г. по гр. д. № 1747/2020 г. по описа на ВКС, IV ГО, разяснения: „Перемпцията е без правно значение за давността. Общото между двата правни института е, че едни и същи факти могат да имат значение както за перемпцията, така и за давността. Това обаче са различни институти с различни правни последици: давността изключва принудителното изпълнение /но пред съдебния изпълнител длъжникът не може да се позове на нея и съдебният изпълнител не може да я зачете/, а перемпцията не го изключва – обратно, тя предполага неудовлетворена нужда от принудително изпълнение, но въпреки това съдебният изпълнител е длъжен да я зачете. Когато по изпълнителното дело е направено искане за нов способ, след като перемпцията е настъпила, съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни искания нов способ – той дължи подчинение на представения и намиращ се все още у него изпълнителен лист. Единствената правна последица от настъпилата вече перемпция е, че съдебният изпълнител следва да образува новото искане в ново – отделно изпълнително дело, тъй като старото е прекратено по право. Новото искане на свой ред прекъсва давността независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело или не е образувал ново дело; във всички случаи той е длъжен да приложи искания изпълнителен способ. Необразуването на ново изпълнително дело с нищо не вреди на кредитора, нито ползва или вреди на длъжника.“. Предвид изложеното при преценката дали е изтекла погасителната давност за вземанията съдът счита за ирелевантно дали изпълнителните действия са предприети след прекратяване на изпълнителното производство по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК, защото те при всички случаи следва да бъдат зачетени.

При тези факти е очевидно, че 5-годишният давностен срок за вземанията по изпълнителния лист не е изтекъл дори като календарен период за времето между приемането на делото от ЧСИ Галин Костов и подаването на исковата молба, поради което предявените искове са неоснователни. За този извод са без значение поисканите и извършените по изп. д. № 20219240403894 по описа на ЧСИ Галин Костов изпълнителни действия, поради което тяхното обсъждане е безпредметно.

По разноските:

С оглед изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 ГПК на ответника се дължат разноски в размер на 138.04 лв., както следва: 38.04 лв. – държавна такса за служебно изготвяне на препис от изпълнителното дело; 100 лв. – юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран, Софийски районен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от И. Т. Н., ЕГН *****, с адрес: гр. *****, срещу *****, със седалище и адрес на управление: *****, искове с правно основание чл. 439 ГПК за признаване за установено, че ответникът няма право на принудително изпълнение срещу ищеца за следните суми, за които е издаден изпълнителен лист на 14.11.2011 г. по ч. гр. д. № 583/2011 г. по описа на РС – *****, и се води изп. д. № 3894/2021 г. по описа на ЧСИ*****, с рег. № 924, с район на действие СГС, а именно: 15 324.88 лв. – главница, ведно със законната лихва от 11.11.2011 г. до окончателното плащане; 5 874.76 лв. – лихва до 10.11.2011 г.; 1 075.18 лв. – разноски.

ОСЪЖДА И. Т. Н., ЕГН *****, с адрес: гр. *****,

*****, да заплати на „*****“, ЕИК 12*****1830616, със седалище и адрес на управление:*****, на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 ГПК сумата от **138.04 лв.** – разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Софийски градски съд в 2-седмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____